

Dkt. John Oswalt, Kutoka, Kipindi cha 1, Kutoka 1-2

© 2024 John Oswalt na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 1, Kutoka 1-2.

Kutoka ni neno la Kigiriki lenye maana ya njia ya kutokea.

Ex yuko nje na odos ni njia, njia ya kutoka. Sasa, kama ningesema njia ya kutoka nini, jibu lako lingekuwa nini? Njia ya kutoka Misri, ndiyo. Lakini kuna tatizo moja na hilo.

Tatizo ni kwamba wametoka Misri kufikia sura ya 15. Wametoka utumwani. Wamepitia ukombozi wao, na wako njiani kuelekea nchi ya ahadi.

Kwa hivyo, tunajiuliza njia ya kutoka. Je, ni njia gani ya kutoka? Na ni nini kinachofuata katika sura ya 16 hadi 24? Naam, ni ufunuo katika sura ya 16 hadi 18. Ni ufunuo wa majaliwa ya Mungu, Mungu anawajali.

Wamemwona Mungu mwenye nguvu katika ukombozi wake kutoka Misri, lakini inaonekana, hawamjui vizuri sana. Na kwa hivyo, katika sura ya 16 hadi 18, tuna ufunuo wa majaliwa ya Mungu. Na kisha nini kinafuata? Katika sura ya 19 hadi 24, utoaji wa agano.

Na katika agano, Mungu anafichua tabia yake. Anafichua mpangilio wa uumbaji ambao uhai wote unategemea. Wanajifunza Mungu ni nani katika uhusiano huu wa agano.

Mungu anaendelea kuwaambia, lazima muwe watakatifu kwa sababu mimi ni mtakatifu. Sasa, tena, huwa tuna wazo potofu kuhusu utakatifu. Kama nilivyokwisha kutaja hapo awali, wengi wetu tunafikiri kwamba utakatifu ni mwanamke mzee mdogo mwenye kofia nyeusi tambarare, mikono mirefu, pindo refu, tabasamu tamu, na mwavuli mbaya.

Kwa hivyo, tunaposikia ninyi lazima muwe watakatifu kwa maana mimi ni mtakatifu, ndivyo tunavyofikiria. Lakini sivyo Mungu anavyozungumzia hata kidogo. Anasema jinsi unavyowatendea watumwa wako ni alama ya utakatifu wako.

Anasema jinsi unavyowatendea wanyama wako ni alama ya utakatifu wako. Jinsi unavyowatendea majirani zako ni alama ya utakatifu wako. Na tunajiuliza, kwa nini mambo hayo yawe alama ya utakatifu? Kwa sababu ni alama ya tabia ya Mungu.

Na kwa hivyo, katika sura hizi, tunagundua kwamba hawahitaji tu kukombolewa kutoka utumwa wa kimwili, bali pia wanahitaji kukombolewa kutoka gizani la kiroho.

Hawajui Mungu ni nani. Na kwa hivyo, tunamwona Mungu wa majaliwa, tunamwona Mungu wa kanuni, lakini kitabu bado hakijafika popote.

Kuna nini zaidi? Wametoka Misri, na wana uelewa mpya wa Mungu ni nani na jinsi alivyo. Kuna nini zaidi? Kuna sura 16 zaidi. Na sura hizo 16 ni zipi? Sura 16 ni sura 16 kati ya sura zinazochosha zaidi katika Biblia nzima.

Una sura tano ambapo Mungu anasema, fanya hivi na hivi na hivi na hivi na hivi na hivi na hivi na hivi. Na kisha, baada ya mapumziko mafupi, una sura tano zaidi zinazosema, walifanya hivyo na vile na vile na vile na vile. Kuna nini hapa? Kinachoendelea ni kwamba Mungu anataka kurudi nyumbani.

Kwa nini tuna maelezo mawili yanayofanana sana kuhusu maskani? Kwa sababu ni muhimu sana kwa Mungu. Ni muhimu sana kwamba sasa apate nafasi ya kurudi nyumbani, kushuka kutoka mlimani na kuishi katikati ya kambi. Njia ya kutoka utumwani? Ndiyo.

Lakini ingawa utumwa na mateso ya kibinadamu ni halisi, hilo si tatizo letu kubwa zaidi la kibinadamu. Njia ya kutoka gizani la kiroho? Ndiyo. Tunahitaji sana kumjua Mungu na yeye ni nani na jinsi alivyo.

Lakini tatizo letu halisi la kibinadamu ni lipi? Tatizo letu halisi la kibinadamu ni kwamba tumetenganishwa na chanzo cha maisha yetu. Kama mmea unaong'olewa kutoka ardhini. Hautaendelea kuishi kwa muda mrefu sana kulingana na kile ulichokusudiwa kuwa.

Na kwa hivyo, tatizo kuu ni tatizo la kutengwa. Njia ya kutoka. Kwa hivyo, kitabu hiki, kwa njia nyingi, ni dhana.

Niliona katuni muda mfupi uliopita. Mvulana akasema, Baba, dhana ni nini? Na baba akasema, mwanangu, dhana ni dhana. Na mwana akasema, wewe pia hujui, sivyo? Dhana ni nini? Dhana ni mfano.

Mfano sanifu. Na Kutoka ni mfano sanifu wa wokovu. Ukitaka kuelewa mafundisho ya kibiblia kuhusu wokovu, Kutoka ndio mahali pa kuanzia.

Kama vile Mwanzo inavyotuelezea asili ya tatizo la mwanadamu na kutupa muhtasari wa msingi wa jinsi tatizo hilo linavyopaswa kutatuliwa, Kutoka inatupa hitaji la mwanadamu na jinsi Mungu anavyokusudia kutatua hitaji hilo. Kwa hivyo, Kutoka ndiyo njia ya kutokea. Na muhtasari ulio nao hapo unatoa hili kwa undani zaidi.

Na unaona, kwenye muhtasari, umaarufu wa neno ufunuo. Mara kumi katika kitabu, kati ya sura ya 7 na sura ya 14, utapata kifungu cha maneno, Kisha wewe au wao

watajua kwamba mimi ni Yahweh. Mara kumi , unapata wazo kwamba labda Mungu ana jambo fulani akilini.

Kiini cha wokovu wote ni kumjua Yeye kama alivyo kweli. Sasa tena, tumezungumzia hili hapo awali, lakini wacha nikukumbushe, kila unapokutana na BWANA katika Biblia yako ukiwa na herufi ndogo, si kwa njia hii, bali kwa njia hii, hilo ndilo jina la Mungu. Tunaelekea kusoma hili kama lilivyo katika Biblia zetu za Kiingereza, ndipo utajua kwamba mimi ndimi BWANA.

Na fikiria, oops, ndio, basi tutakujua wewe, bosi. Lakini inamaanisha hivyo, hivyo, zaidi ya hayo. Na tutazungumzia hilo, hasa wiki ijayo.

Kwa sababu jina ni MIMI NIKO. Tutazungumza, si wiki ijayo tu bali katika utafiti wote, kuhusu maana ya kumjua MIMI NIKO, maana ya kuwa, na tena, kufahamiana naye kibinafsi.

Tumezungumzia hili hapo awali, na tutazungumzia tena. Kujua, katika Biblia, si maarifa ya kiakili tu. Bali ni maarifa ya kiakili yanayotegemea uzoefu binafsi.

Namjua Obama ni nani. Simjui Obama. Naweza kukuambia kwamba namjua Karen Kennedy Oswald.

Sio vizuri kama nilivyokusudia, lakini nimekuwa nikifanyia kazi kwa mwaka mmoja au miwili sasa. Mungu anataka kujulikana, na anataka kujulikana katika ukamilifu wa tabia Yake na uhalisia Wake. Na hivyo ndivyo kitabu hiki kinavyohusu.

Wokovu unahusu kumjua Mungu kibinafsi katika ukamilifu wa uhalisia wake, ambao una athari kubwa sana kuhusu utumwa wa kibinadamu na mateso ambayo wanadamu wanawasababishia wengine.

Hatupunguzi hili hata kidogo. Lakini hatuishii hapo. Wokovu lazima umhusishe mtu mzima.

Lazima ituhusishe sote. Na kwa hivyo, katika suala hilo, kitabu hiki kinahusu kumjua Mungu. Tunaanza na hitaji la ukombozi katika sura ya 1. Sura ya 2, maandalizi ya mkombozi.

Sura ya 3 na 4, wito wa mkombozi. Sura ya 5 hadi 1236, matukio ya ukombozi. Kuvuka bahari, 1237 hadi mwisho wa sura ya 14.

Na kisha, tunamalizia na moja ya nyimbo kuu za Biblia. Sura ya 15, kwa kweli, mstari wa 1 hadi 21, Wimbo wa Bahari. Kitabu cha Ufunuo kinarejelea hili: Wimbo wa Musa.

Na imeunganishwa na wimbo wa Mwanakondoo, hapo katika kitabu cha Ufunuo. Kuanzia sura ya 15, mstari wa 21, tunaingia katika sehemu ya pili, ushahidi wa majaliwa ya kimungu. Ufunuo kwamba Mungu anajali.

Ndiyo, ndiyo, Yeye ni mwenye nguvu zote. Ndiyo, miungu ya ulimwengu huu haiwezi kumshikilia mshumaa. Lakini je, anatumajali? Au sisi ni kama vibaraka tu kwenye ubao wake wa chesi? Hapana, anajali.

Maji, chakula, ulinzi. Na la mwisho ndilo linalonivutia zaidi, sura ya 18, shirika. Baba mkwe wa Musa anakuja na kusema, Jamaa, una tatizo.

Una kundi kubwa la watu hapa wanaokushikilia. Unahitaji kujipanga hapa. Na hiyo ni sehemu ya majaliwa ya Mungu.

Kisha tunaelekea kwenye ufunuo wa kanuni Zake. Na hiyo iko katika sura ya 19 hadi 24. Una utangulizi wa agano katika sura ya 19.

Kisha uwasilishaji wa masharti ya agano katika sura ya 20 hadi 23. Na kisha muhuri wa agano, MUHURI. Wakati watu wanapoalikwa kushiriki sasa katika agano hili.

Na kisha sura za 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31. Nilisema sura tano, sura saba kuhusu maskani.

Na kisha katika sura ya 35 hadi 40. Sura 35, 36, 37, 38, 39, 40. 36.

Tunafanya yote tena, tukibadilisha tu wakati wa vitenzi. Kutoka kwako shall hadi yeye alifanya. Lakini sehemu ya umuhimu wa kurudia huko ndiyo inayoangukia kati.

Ndama wa dhahabu. Sura ya 32, 33, na 34. Na hilo ni muhimu sana kwa kuelewa kile ambacho sehemu hii inazungumzia hasa nasi.

Mungu yuko pale mlimani pamoja na Musa. Akikidhi hitaji lao la uwepo wake wa karibu. Lakini chini bondeni, wanasema Mungu hajui mahitaji yetu.

Mungu hatujali. Hatujui kilichompata Musa. Tunamhitaji Mungu.

Tufanye Mungu, Haruni. Kwa hivyo, Haruni hufanya kile alichojifunza katika seminari huko Misri. Anatengeneza Mungu.

Ni kushindwa kwa kusikitisha na kusikitisha sana. Badala ya maskani, katika uzuri wake wote mzuri, aina zake, na ugumu wake, anatengeneza nini? Ndama. Kitu hicho labda kilikuwa ng'ombe dume, lakini Biblia inakidhihaki inapokiita ndama wa dhahabu.

Hilo ndilo linalotokea tunapokidhi mahitaji yetu wenyewe. Kwa hivyo, walifanya vizuri. Na mwishoni mwa kitabu, ikiwa una Biblia yako hapo, hebu tuiangalie.

Kwa kweli ni wakati wa kilele. Sura ya 40, mstari wa 34. Kisha, wingu likaifunika hema ya kukutania, na utukufu wa Bwana ukaijaza maskani.

Musa hakuweza kuingia kwenye hema ya kukutania kwa sababu wingu lilikuwa limetulia juu yake, na utukufu wa Bwana ukaijaza maskani. Sasa, bila shaka, nilisema huu ndio mfano. Huu ndio mfano.

Agano Jipya linatupa utimilifu wa mfano. Roho Mtakatifu anapoanza kukaa katika hema yake. Hapo ndipo jambo lote linapoelekea.

Sawa. Maswali kuhusu muhtasari? Au ni nini kingine nilichosema hapa? Shikilia muhtasari huo, tafadhali. Nitajaribu kuurejelea tunapoendelea.

Miongozo ya masomo pia itajaribu kufuata hilo pia. Una maswali yoyote? Alikuwa Dkt. Kinlaw aliyeniambia miaka iliyopita kwamba ikiwa hawana maswali yoyote baada ya kutoa mihadhara, unajua moja kati ya mambo mawili. Ilikuwa wazi sana kwamba hakuna maswali yanayowezekana yaliyosalia, au kuna uwezekano mkubwa zaidi, ilikuwa na utata sana, hakuna anayejua la kuuliza.

Ndiyo, ndiyo, ndiyo. Nilikuwa na jambo moja la kuchekesha zaidi maishani mwangu jana katika barua pepe. Mtu huyu aliniandikia akisema amesoma vitabu viwili vikubwa maishani mwake.

Moja ilikuwa ya CS Lewis, na nyingine ilikuwa ya John Oswald. Mungu wangu, wewe maskini. Hilo si zuri.

Hilo si zuri hata kidogo. Sawa. Tugeukie sura ya kwanza na ya pili.

Sura ya kwanza. Haja ya ukombozi. Sitazungumzia historia hii kwa sababu wakati wetu umekwisha na unapita.

Lakini ipo kwa ajili yako ikiwa unataka kuiangalia tunapoendelea. Mstari wa kwanza hadi wa saba wa sura ya kwanza unaonyesha jambo fulani. Ni nini wanachokisia? Mwanzo.

Hasa. Watu hawa ni akina nani? Israeli huyu ni nani? Na Yakobo huyu ni nani? Na Yakobo ana uhusiano gani na Israeli? Na Rubeni, Simeoni, watu hao ni akina nani? Ndiyo. Kitabu hiki kimejengwa juu ya dhana ya Mwanzo.

Sasa, hilo linatuambia nini kuhusu uelewa wa Biblia kuhusu uzoefu wa mwanadamu? Na ningeweza kusema, ningesema, uzoefu wa mwanadamu na Mungu. Ukweli

kwamba tunahitaji Mwanzo ili kuelewa Kutoka. Hilo linatuambia nini kuhusu uelewa wa Biblia kuhusu uzoefu wa mwanadamu na Mungu? Ni mfuatano.

Kwa kweli, ni ya kihistoria. Ukitaka kuelewa Mungu ni nani na anafanya nini, lazima uelewe hilo katika muktadha wa wakati. Nathubutu kusema kwamba hilo ni la kipekee kwa dini ya kibiblia.

Loo, pamoja na miungu, kila tukio ni jipya. Haijalishi kilichotokea jana. Hakika haijalishi kinachotokea kesho.

Unapata uzoefu wa ajabu naye hivi sasa, na haujaunganishwa kabisa na kila kitu. Sio Biblia. Ukitaka kujua Mungu ni nani, lazima uone kile ambacho amefanya na wanadamu halisi katika wakati na nafasi, kwa mfuatano.

Tuna umuhimu kwake. Hilo ni jambo muhimu sana. Hakuna kitabu kingine cha kidini kinachofunua uungu wake katika muktadha wa uzoefu wa kibinadamu uliunganishwa.

Kwa sababu wanadamu hawahesabiwi katika ulimwengu wa miungu. Tuko hapa tu kuwalisha. Sawa, tuendeleo.

Lakini Waisraeli walizaa sana. Waliongezeka sana, wakaongezeka kwa idadi, wakawa wengi sana hivi kwamba nchi ikajaa wao. Hilo linahusianaje na Mwanzo 12:1, na yafuatayo? Hasa.

Hii ilikuwa sehemu ya tatu katika agano. Utapata watoto wengi kuliko nyota za mbinguni au mchanga wa pwani. Na Mungu anatumiza ahadi yake.

Sasa hapo tena, unaona, ikiwa kweli utaelewa kauli hiyo, lazima uelewe katika muktadha wa Mwanzo. Vinginevyo, unasema tu, oh, sawa, zilikuwa na rutuba kweli, na hilo linavutia. Loo, hapana, hapana.

Mungu anatumiza ahadi yake kwao ingawa wako mbali na nchi ya ahadi. Sawa, tuendeleo. Sasa tena, ninajitahidi sana kujaribu kumaliza hapa usiku wa leo, lakini ikiwa una swali, usisite kuuliza.

Marafiki zako watapendezwa. Sawa, 1, 8 hadi 14. Kulingana na mstari wa 10, Wamisri waliogopa mambo mawili.

Njoooni, ni lazima tuwatendee kwa busara la sivyo wataongezeka zaidi na vita vikitokea, tutajiunga na maadui zetu, tupigane na hili na kuondoka nchini. Ni mambo gani mawili ambayo Wamisri wanaogopa? Inasema nini? Watajiunga na adui, na watakapotushinda, watatoka hapa. Sasa, nilisema sitazungumzia kuhusu historia, ni neno tu.

Kumbuka kwamba labda sababu ya Yusufu kuweza kupanda hadi nafasi hiyo ilikuwa ni kwa sababu kwa kipindi cha takriban miaka 200, Wasemiti walikuwa wakitawala sehemu ya kaskazini ya Misri na walikuwa wakicheza kama Wamisri, lakini walikuwa Wasemiti kweli. Mnamo 1550, Wamisri wenyeji waliinuka na kuwafukuza Wasemiti kurudi katika nchi ya Kanaani. Kwa nini Farao huyu, kwa nini anaogopa kwamba Waebrania wanaweza kujiunga na maadui zao? Kundi hilo hilo.

Haya, watu hao ni Wasemiti, na tuseme hao Wasemiti wengine wakirudi hapa tena, watajiunga nao, nasi tutakuwa katika shida kubwa na kubwa. Lakini, tuseme watahinda vita na kuondoka katika nchi. Tatizo ni nini na hilo? Hakuna kazi ya bure.

Sasa, Mafarao hawa, kati ya 1550 na 1200, kimsingi walikuwa madikteta wa kijeshi. Na wasiwasi wao mkubwa ulikuwa Kanaani kwa sababu, kama tulivyosema kidogo hapo awali, Misri inalindwa vizuri upande wa kaskazini, una bahari upande wa magharibi, Sahara upande wa mashariki, jangwa kati ya Bahari Nyekundu na Misri, upande wa kusini, tena, una jangwa linalotiririka pande zote mbili za mto, na una maporomoko manne makubwa huko chini ambayo watu wanapaswa kutoka kwenye boti zao na kubeba mizigo na wanapobeba mizigo, ninyi Wamisri mnawaua. Shimo kubwa liko pale pale.

Tena na tena, Israeli imeshindwa kupitia Rasi ya Sinai. Na hivyo, Mafarao hawa waliamua, kama Urusi ilivyoamua mwaka wa 1945, mara mbili sasa, Wajerumani hawa waovu wametushambulia, na hakukuwa na kitu kati yao na sisi isipokuwa Poland, na hilo si kubwa. Kwa hivyo, kuanzia sasa, mpaka wa Urusi utakuwa magharibi mwa Berlin.

Hilo linapaswa kuwapunguza mwendo kidogo. Jambo lile lile hapa. Mpaka wa Misri utakuwa mbali sana hadi pwani ya Kanaani kadri tuwezavyo.

Lakini hawakuwa madikteta wa kijeshi tu. Pia walikuwa watu wenye, huenda umesikia hili, jengo tata. Wote walijenga vitu ili kukidhi ubinafsi wao, vikubwa zaidi na zaidi. Ukitokea umeona michoro ya Albert Speer ya jinsi Berlin ingekuwa baada ya Hitler kushinda vita, ni jambo la kushangaza tu.

Majengo hayana ukubwa wowote, yakiwa na kitu chochote kinachoyazunguka kinacholingana na ubinafsi mkubwa wa mwendawazimu. Jambo lile lile hapa. Kwa hivyo, nambari moja, hatutaki kuwaacha watu hawa wajiunge na maadui zetu na kufungua mlango huu tena.

Na nambari mbili, hatutaki kuwaacha waende kwa sababu basi hatutakuwa na mtu yeyote wa kusaidia kujenga makaburi haya makubwa kwa ajili ya ubinafsi wetu. Kwa hivyo basi, tukizungumzia matatizo, ni tatizo gani la msingi zaidi ambalo Waebrania wanalo? Utumwa. Wanatumwa na watu walio bora kuliko wao.

Hilo linahusianaje na ahadi za Mwanzo? Ni ahadi gani tatu ambazo Mungu alimpa Ibrahimu? Nambari moja, nchi. Nambari mbili, watoto. Na nambari tatu, mataifa yote yatabarikiwa kupitia wewe.

Hizo ni ahadi tatu ambazo unapaswa kuziweka akilini mwako—ahadi tatu alizopewa Ibrahimu. Naam, kama wako utumwani Misri, hawako katika nchi ya ahadi.

Kwa hivyo, hilo ni tatizo. 1:15 hadi 22. Ni nani aliyetajwa katika mstari wa 15, na ni nani asiyetajwa? Farao hakutajwa, lakini ni nani aliyetajwa? Wakunga.

Mwanamume mwenye nguvu zaidi duniani hana jina. Na hawa wanawake wawili wadogo, nasema wadogo, labda walikuwa wakubwa, sijui, lakini hawa wanawake wawili, ambao kwa mtazamo wa dunia ni wasio na umuhimu, tunawajua majina yao. Kwa milele yote, tunawajua majina yao.

Hilo ni muhimu. Je, Mungu anajua jina lako? Akijua, basi utaishi milele. Ikiwa Mungu hajui jina lako, uko katika shida kubwa.

Shida kubwa, kubwa. Labda, wanawakilisha kundi kubwa zaidi. Huwezi kuwataja wote, kwa hivyo ili kutaja baadhi, chagua wawili watakaowakilisha.

Labda, ndivyo inavyoendelea. Farao alisema, sawa, sawa, kwa namna fulani au vinginevyo, tulidhani tungepunguza kasi ya kuzaliwa kwao kwa kuwawekea utumwa huu mbaya, lakini bado wanaendelea kuzaa watoto, kwa hivyo itabidi tufanye jambo lingine hapa. Na jambo lingine ni kwamba, tutawaua watoto wote wa kiume watakapozaliwa.

Lakini wakunga walikataa kutii. Kwa nini walikataa kumtii mtu mwenye nguvu zaidi duniani? Ndiyo. Andiko linasema nini haswa? Walimwogopa Mungu.

Sasa, nimezungumzia hapo awali kuhusu kumcha Bwana. Je, kuna mtu yeyote anayeweza kuniambia, kumcha Bwana ni nini? Ni hofu, heshima, na utii. Ni kutambua kwamba kuna Mungu ambaye ninawajibika kwake.

Sio hofu. Sio hofu. Atanipiga wapi tena? La hasha. Hofu ya Bwana ni safi.

Ninapenda zaburi inayosema siri za Bwana ni kwa wale wanaomwogopa. Toleo jingine la mstari huo ni, urafiki wa Bwana ni kwa wale wanaomwogopa. Kwa hivyo, hatuzungumzii aina fulani ya hofu kubwa ambapo tunaogopa kwamba tukimtazama Mungu kwa macho ya msalaba, atatupiga.

Sio hivyo hata kidogo. Ni njia ya kuishi iliyojengwa juu ya utambuzi kwamba kuna Mungu ambaye ninawajibika kwake. Hapana, nimetumia kama mfano katika mahubiri kuhusu hofu ya Bwana.

Ndiyo. Hebu tuangalie Zaburi 34—mstari wa 11.

Njoooni, wanangu, nisikilizeni. Nitawafundisha kumcha Bwana. Yeyote kati yenu anayependa maisha na anayetamani kuona siku nyingi njema, auzuie ulimi wake na uovu, na midomo yake isiseme uongo, auache uovu na kutenda mema, autafute amani na kuifuata.

Mstari wa 6 unasema, maskini huyu aliita, naye Bwana akasikia. Akamwoko katika yote yake, na toleo hili linasema shida, katika hofu zake zote. Ukimcha Bwana, huna haja ya kuogopa kitu kingine chochote.

Kwa hivyo, wanawake hawa wawili hawakumwogopa Farao kwa sababu walikuwa na hofu muhimu zaidi na hiyo ilikuwa hofu ya Bwana. Ikiwa maisha yetu yamejengwa juu ya hofu ya Bwana, tunaweza kuishi kwa ujasiri katika kila hali ambayo tunaweza kukabiliana nayo. Kwa hivyo, Mungu aliwafanyia nini wakunga? Rudi kwenye Kutoka.

Aliwabariki na kuwapa watoto. Je, hilo halivutii? Walilinda watoto wa wanawake wa Israeli, na Mungu akawapa watoto badala yake. Mungu ana njia ya kufanya hivyo.

Tunapojali zaidi kuhusu kukidhi mahitaji ya wengine, Mungu ana njia ya kukidhi mahitaji yetu. Lakini tunapozingatia mahitaji yetu, inaonekana kama inaweka kizuizi katika mfereji wa baraka wa Mungu. Lakini tunaposahau hilo na kuzingatia mahitaji ya wengine, mfereji huwa wazi, na Mungu anaweza kumimina baraka zake juu yetu, akitutimizia mahitaji yetu kwa njia yake na kwa wakati wake.

Unajua, kwangu mimi, inaonekana kwamba wanawake hawa wana ujasiri huo kwa sababu wanakabiliana na mwanaume mwenye nguvu zote. Hakika. Wao ni wanawake tu.

Ndiyo. Na kama ungeweza tu kufanya uhalifu wa kifo, Hasa .

Hasa, ndio. Achana na kichwa chako. Ndiyo.

Ndiyo. Kwa hivyo, ningepiuliza kama katika miaka michache ijayo, wanasema miaka michache, lakini najiuliza kama hakukuwa na aina fulani ya mawimbi ya juu au kuzama. Ndiyo, nadhani uko sahihi.

Kama kundi. Kama kundi. Ndiyo, ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Itabidi niwaue watu wengi, na hilo linaweza kuwa na athari. Nadhani uko sahihi. Nadhani hilo lina faida nyingi.

Mm-hmm. Ndiyo, ndiyo. Hivi ndivyo Yesu anavyosema.

Usimwogope yeye, anayeweza kuua mwili wako. Mwogope yeye, anayeweza kuua mwili wako na kukupeleka kuzimu. Yaani, Mungu.

Hasa. Ndiyo, kuna hekima kubwa katika kumtii Bwana. Zaburi ya 56 ni nyingine ambayo ina umuhimu mkubwa katika mistari hii.

Utangulizi unasema iliandikwa wakati Daudi alipokuwa gerezani pamoja na Wafilisti. Alijifanya mwendawazimu na wakamtupa gerezani ili kuzungumzia hilo na hana uhakika ni nini kitakachotokea kutokana na hili. Zaburi yenye maana sana.

Mstari wa 3. Ninapoogopa, ninakutumainia wewe Mungu, ambaye neno lake nalisifu. Ninamtumaini Mungu wala siogopi. Wanadamu wanaweza kunifanya nini? Na kisha chini katika mistari ya 10 na 11. Katika Mungu ambaye neno lake nalisifu katika Bwana ambaye neno lake nalisifu katika Mungu ninamtumaini na siogopi wanadamu wanaweza kunifanya nini? Katika mstari mmoja anaitua nyama. Nyama.

Mwili unaweza kunifanya nini? Katika pili, anaitua Adamu, ambaye ana uhusiano na ardhi. Kipande cha nyama kinaweza kunifanya nini? Wingu la vumbi linaweza kunifanya nini? Ninamwamini Bwana. Na hao ndio wanawake hawa.

Kwa hivyo, kulingana na mstari wa 22 wa sura ya 1, tatizo la pili ni lipi? Tatizo la kwanza ni kwamba wametumwa kutoka nchi ya ahadi. Mstari wa 22 unasema nini? Sawa. Hakuna watoto wa kiume tena.

Watoto wa kike wako sawa. Hakuna wavulana tena. Sasa, umuhimu wa hilo ni upi? Kwa usahihi kabisa.

Tutaliangamiza kabila hili. Wasichana wataolewa na wavulana wa Misri. Na watoto wao watakuwa Wamisri.

Na tutaendeleza baadhi ya nishati hii ya Kiebrania. Hatutawaua kila mtu. Lakini tutaangamiza kundi hili la kikabila.

Hilo linahusianaje na ahadi? Hiyo ni kweli. Mtakuwa ufalme—ufalme wa makuhani.

Sio kama wavulana hao wote watauawa. Kwa hivyo, tatizo la kibinadamu tulilionalo sasa, wacha nikuulize, hili linaibua swali gani kuhusu Mungu? Je, Mungu anaweza kutimiza ahadi Zake? Kwa hivyo, tatizo hili si tatizo la kibinadamu tu. Ni tatizo la kimungu.

Na hiyo ni kweli kuhusu dhambi. Dhambi ni tatizo la Mungu na pia letu kwa sababu alituumba kwa ajili ya ushirika. Alituumba kwa ajili ya mbinguni.

Na kama shetani anaweza kuendelea na kutuamamiza milele kuzimu, Mungu ameshindwa. Kwa hivyo, dhambi si tatizo la mwanadamu tu. Dhambi ni tatizo kwa Mungu pia.

Mtu anasema, Mungu hatuhitaji. Na hiyo ni kweli kabisa. Lakini Mungu anatutaka.

Kwa hivyo, hitaji la ukombozi ni tatizo la mwanadamu na Mungu. Sawa, hebu tuendelee hadi sura ya 2. Unafikiri kwa nini walimtia mtoto kwenye kikapu mtoni? Sasa, tena, nimesema haya hapo awali. Nitasema tena.

Kuna maswali mengi ambayo Biblia haitujibu. Kwa hivyo, siwezi kusimama mbele yako na kusema nina jibu, na majibu yako yote si sahihi. Hapana, sina.

Lakini kuna hali nyingi kama hii ambapo Biblia inatualika kwenye hadithi ili tuifikirie na kushangaa. Na hilo ni halali kabisa. Unafikiri nini? Kwa nini walifanya hivyo? Sawa, sawa.

Mto Nile ulikuwa mama wa Wamisri. Kwa hivyo, kuna aina fulani ya mantiki katika kumweka mtoto huyu kwenye matiti ya mama yake. Sio kwamba Yokebedi na Amramu waliamini hivyo, bali kwa upande wa Misri tu.

Ndiyo, nadhani hiyo ni uwezekano mkubwa sana. Nini kingine? Mara nyingi nimekuwa nikijiuliza hilo. Kama hawangekaa chini na kusema, unajua, unajua nini? Binti mfalme huyo na watumishi wake huja kila asubuhi kuoga pale pale.

Vipi tukiweka... Ndiyo, ndiyo, ndiyo. Kwa kweli wanamkabidhi mtoto chini ya usimamizi wa Mungu. Walitakiwa kumuua mtoto.

Nao walikataa kufanya hivyo. Wakati huo huo, walielewa kama wangemshikilia kwa ajili yao wenyewe, angeuawa. Na kwa hivyo, wanamwamini mtoto huyu kwa majaliwa ya Mungu.

Sio sana kwa majaliwa ya Mto Nile kama yalivyo kwa Mungu anayemiliki Mto Nile. Ndiyo. Ndiyo, Mungu ndiye aliyefanya hivyo.

Na hilo linafuata hapa katika seti nyingine ya maswali. Ndiyo, ndiyo, ndiyo. Unaona, binti mfalme angeweza kusema, huyo ni mtoto wa Kiebrania, muue.

Ndiyo. Kwa hivyo tena, ni... Hawana uhakika jinsi jambo hili litakavyokuwa. Kwa nini binti Farao alikataa amri ya baba yake? Sasa angalia maandishi, angalia maandishi.

Mtoto alilia. Ndiyo, ndiyo. Kama huamini kuna tofauti kati ya wanaume na wanawake, njoo unione baadaye.

Na mmoja wao yuko pale pale. Mtoto analia. Nyamaza.

Loo, analia. Moyo wake unaguswa na huruma. Na huruma ya moyo wa mwanamke ni kubwa kuliko amri ya baba.

Siwezi kusema kabisa, lakini nina uhakika kabisa kwamba hiyo ni sahihi kabisa. Hapa ndipo mahali pekee. Kwa hivyo nadhani hiyo ndiyo hoja hasa.

Kama hangekuwa analia, labda hangepona. Lakini kwa sababu alikuwa akilia, moyo wake uliguswa. Na mara tu alipokuwa mikononi mwake, huo ndio ulikuwa mwisho wa hadithi.

Ndiyo, hiyo pia inawezekana kwamba alikuwa tayari anapinga wazo hili. Ndiyo, nadhani hivyo sana. Sasa basi, mipango katika mistari ya 7, 8, na 9. Hiyo inatuambia nini kuhusu Mungu na majaliwa yake? Wakati mzuri.

Ndiyo. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo. Mlinde na umkomboe. Ndiyo.

Yokebedi, na kwa njia, Yokebedi inamaanisha Yahweh ni mtukufu. Yokebedi alimtoa mtoto wake, na Mungu akamrudishia mtoto wake. Alilipwa kwa kufanya kile ambacho mwili wake ulihitaji sana kufanya.

Na hiyo ni kama Mungu. Hiyo ni kama Mungu. Sasa, mstari wa 10 unasema kwamba alipoachishwa kunyonya, walimrudisha kwa binti mfalme, naye akawa mwanawe.

Kwa nini Mungu angechagua Musa alelewe na wakandamizaji? Ilibidi ajue utamaduni na kuzungumza lugha yao. Sivyoy? Sawa. Ndiyo.

Sasa, mafarao wa Misri walitarajiwa kuthibitisha uzazi wao kwa kuzaa watoto wengi iwezekanavyo kimwili. Baadhi ya mafarao wanaripotwa kuwa na watoto 80 na 90. Walikuwa na sherehe maalum kila baada ya miaka saba ili kuongeza uzazi wa farao.

Nafikiri toleo la awali la Vulgate. Naam, utafanya nini na watoto hao wote wa kifalme? Ulijaza utumishi wa umma na jeshi na ukuhani pamoja nao. Kwa hivyo, mwana wa Farao angefunzwa katika utawala wa kiraia.

Angekuwa amefunzwa katika shughuli za kijeshi. Angekuwa amefunzwa katika sanaa zote za Wamisri. Tena, hilo ni kama Mungu.

Sasa, hii inatuambia nini kuhusu Mungu, hata hivyo? Alisema kwamba angewatumia wakandamizaji kumfundisha mkombozi. Hisia ya ucheshi, ndiyo. Anapanga mapema.

Alifanya hivyo na Paul. Yeye ni mchumi sana. Hakuna kitakachopotea tukiruhusu.

Kila kitu kinachoingia maishani mwetu kinaweza kutumiwa na Mungu kwa madhumuni yake mema. Ndiyo. Hachagui wenye uwezo.

Anawawezesha waliochaguliwa. Ndiyo, ndiyo. Kusanya vipande vilivyobaki.

Usiruhusu chochote kipotee. Ndiyo, ndiyo. Na tunaweza kutazama nyuma maishani mwetu na kuona nyakati za huzuni na ubatili ambapo ilionekana kwamba yote hayo yalikuwa ni njia ya kupita tu.

Lakini endeleeni kufungua macho yenu. Mungu anaweza kutumia chochote tukimruhusu. Sura ya 2, mistari ya 11 hadi 15.

Ni sifa gani za Musa zinazotokana na tukio hili? Huruma, ndiyo. Anaona dhuluma ikitendeka, na anaguswa. Nini kingine? Yeye ni askari.

Upendo kwa watu wake. Kujiamini. Vipi kuhusu kuwa na haraka? Alijua wakati wa kukimbia.

Wazo lake lilikuwa nini la kuwakomboa watu wake? Nguvu ya kikatili. Nguvu ya kikatili ya nani? Nguvu ya kikatili ya Musa. Ilifanywa bila gharama kwake mwenyewe.

Imefanywa kwa siri. Imefanywa moja baada ya nyingine. Mungu alikuwa na mipango tofauti.

Kwamba alikuwa akimfundisha Mungu. Hakujua kwamba hilo lilikuwa na nguvu sana kiasi kwamba lilimweka mahali hapo. Ndiyo, ndiyo, ndiyo.

Wajesuiti walisema, tupeni mtoto wa kiume hadi afikishe miaka saba, nasi tutakuwa naye milele. Hatujui ilichukua muda gani kumwachisha mtoto. Labda muda mrefu sana.

Lakini ndiyo, ndiyo. Hakusahau urithi wake halisi ulikuwa nini. Kwa hivyo, mistari wa 14 unatuambia nini kuhusu Waebrania? Je, walikuwa na shukrani? Hapana.

Je, waliitikia kile ambacho Musa alikuwa akijaribu kufanya? Hapana. Hapana. Ni nani aliyekuweka kuwa mtawala na mwamuzi juu yetu? Unafikiria kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri? Niliposoma hayo, nilifikiri, oh kaka, hao ndio, na watakuwa wao kwa miaka 40 ijayo.

Ndiyo, nadhani ni swali zuri. Sidhani kama walikuwa hivyo, lakini tena, una haki gani ya kuniambia la kufanya? Mstari wa 16 hadi 22, hasa mstari wa 21, hii inatuambia nini kuhusu Musa katika hatua hii ya maisha yake? Ningependa kupata tafsiri tofauti za mstari wa 21 kuhusu kitenzi kuhusu Musa. Nina NIV hapa.

Inasema, Musa alikubali kukaa. Je, kuna mtu yeyote aliye na mwingine? Musa aliridhika kukaa. Alikuwa tayari kukaa.

Alikubali mwaliko. Hatimaye aliamua, ndiyo. Wote hao wanajaribu kuwasilisha wazo kwamba Musa alikuwa akitulia katika hali hii.

Nilijaribu lakini nikashindwa. Mwanaume angeweza kufanya nini kingine? Mwanaume mmoja alinipa kazi. Alinipa binti yake.

Kwa nini isiwe hivyo? Samahani? Kama angekuwa na wasiwasi wa kweli kwa watu wake, angeweza kusema, samahani. Lazima nitafute njia ya kurudi Misri. Sijui itafanyaje kazi, lakini lazima nirudi kwa njia fulani kwa ajili ya watu wangu.

Loo, ndiyo. Loo, ndiyo. Ni kwamba sioni Mungu huyo akisema chochote hapa.

Loo, bila shaka. Bila shaka. Lakini nadhani alikuwa akifanya kazi licha ya Musa.

Tunaweza kusema ilimchukua miaka 40 kufikia hatua ambapo kazi yake ilikamilika, na singepinga hilo, lakini kwa urahisi. Sijui. Namaanisha, tuseme alisema, Mungu wangu.

Nimevunjika moyo sana kutokana na utumwa wa watu wangu. Hapa niko huru huko Midiani na watu wangu wanateseka kwa kutengeneza matofali.

Mungu, je, kuna njia fulani unayoweza kunitumia? Hapana, hapana. Aliridhika kubaki pale alipo. Mimi, mimi, ningesema nina wazo hata kidogo.

Nina wazo dogo. Nadhani ilikuwa aina fulani ya jambo la kihistoria. Tutazungumzia wiki ijayo kuhusu Mungu kujitambulisha kama Mungu wa baba zenu.

Na nadhani ilikuwa kama, kama naweza kuthubutu kusema, nikiwa Mmethodisti wa Muungano, kama Wamethodisti wengi wa Muungano. Babu alikuwa akihudhuria kanisa hili. Ndiyo maana niko hapa.

Hiyo ndiyo dhana yangu. Je, hiyo ilikuwa aina ya kumbukumbu ya kihistoria? Na hiyo, ndiyo, ndiyo.

Lakini nina shaka kama ilikuwa zaidi ya hapo. Ndiyo. Ndiyo.

Na tena, tena, ni kwamba, Mungu hapotezi chochote. Sasa, unaona, mahali ambapo ningeweka mstari, baadhi ya watu wangesema, ndiyo, kwa hivyo Mungu alikusudia awe jangwani ili amtayarishie. Siko tayari kwenda huko.

Nina mwelekeo zaidi wa kusema kwamba alitumia miaka hiyo 40 jangwani kwa sababu hakutaka kurudi Misri. Lakini Mungu aliweza kutumia hata hiyo kwa madhumuni yake mema. Huyu ndiye aina ya Mungu tunayemtumikia.

Hata kama tungekuwa nje ya mapenzi yake, hiyo haimaanishi kwamba Mungu hawezi kutumia wakati huo kwa madhumuni yake mema. Mipango ambayo Mungu alikuwa nayo tayari? Sijui. Sijui.

Lakini nina uhakika kwamba Musa hakumuuliza Mungu alipokuwa Misri. Mungu, unataka kunitumiaje kwa mafunzo na historia yangu kuwaokoa watu wangu? Nina uhakika hakuuliza swali hilo. Alisema, Nitawaokoa watu wangu mmoja baada ya mwingine na halitanidhuru. Na kisha anagundua kuwa litamdhuru yeye.

Ametoka hapo. Loo, ndio, ndio. Loo, sivyo kabisa.

Tutazungumzia hilo wiki ijayo kwa kirefu. Ameazimia kutorudi nyuma. Watu hao watajaribu kuniua.

Unaonaje, Mungu? Na, lakini ndiyo, ifikapo mwisho wake, Yethro, ninahitaji kurudi Misri. Sawa, tunahitaji kumalizia hapa. Nataka kuangalia mistari miwili ya mwisho ya sura ya pili, ambayo ni muhimu sana katika simulizi hili lote.

Katika muda huo mrefu, huu ni mstari wa 23 na 24. Katika kipindi hicho kirefu, mfalme wa Misri alikufa. Waisraeli waliugua katika utumwa wao na kulia, na kilio chao cha kuomba msaada kwa sababu ya utumwa wao kikafika juu kwa Mungu.

Sasa, Mungu, nini? Ulisikia kilio chao, naye, nini? Alikumbuka agano lake na Ibrahimu, na Isaka na Yakobo. Kwa hivyo, Mungu aliwaangalia Waisraeli na akawatambua. Hii inasema alikuwa na wasiwasi juu yao.

Sidhani kama hii ndiyo tafsiri bora zaidi. Mungu aliwajua. Mungu hakujaribu kuwakana wao ni akina nani kwake na yeye alikuwa nani kwao.

Sasa, vitenzi hivyo vina umuhimu mkubwa. Mungu alisikia na kuona. Hilo linatuambia nini kuhusu Mungu? Anafahamu.

Yeye ni nyeti. Alikumbuka. Hilo linasema nini? Anakumbuka nini kuhusu watu hawa, unafikiri? Hakuwa amewasahau, ndio? Alikumbuka agano lake.

Yeye ni mwaminifu. Anatimiza ahadi zake. Siwezi kuwaacha watu hawa Misri.

Nilitoa ahadi huko nyuma miaka mia tatu, mia nne iliyopita. Mungu wangu, hiyo ni miaka mia nne iliyopita. Ndiyo, ndivyo ilivyo.

Lakini nilitoa ahadi. Hakuweza kupata umakini wa Musa. Na alizikubali.

Aliwajua. Hilo linatuambia nini? Ujuzi wa yote? Mtu fulani anakuja kwangu na kusema, unajua, Joe Blow, alikuwa amelewa. Aliharibu gari lake.

Yuko gerezani. Unamjua? Joe Blow? Hapana, si mimi, sijawahi kumsikia. Kwa kweli, ni jirani yangu wa karibu.

Mungu anasema nini? Hana haya kuwaita wake. Ana huruma. Anajali.

Kwa hivyo, asante kwa uvumilivu wako, uvumilivu wako. Sababu ya ukombozi ni nini? Tabia na asili ya Mungu. Haijalishi jinsi Musa alivyofunzwa vizuri.

Haijalishi tabia na asili yake inaweza kuwa inafaa vipi kwa kazi ambayo hatimaye atapewa. Kama Mungu asingekuwa aina ya Mungu aliyo, Waebrania wangukuwa bado Misri. Tatizo ni kwamba hawakuwa hivyo.

Hapana, nadhani tutaona katika sura hizi zinazofuata, tutaona Waebrania wakimwambia Musa, tuache. Tunapenda kutengeneza matofali. Lakini ninaelewa unachosema na hakika ni kweli.

Lazima kuwe na kumbukumbu hii ya msingi. Mungu wa baba zetu ni nani? Amekuwaje? Kwa hivyo hatimaye, ndio, uko sahihi. Lazima kuwe na aina fulani ya jukwaa ambalo hatimaye imani inaweza kujengwa juu yake.

Lakini ilikuwa safari ndefu na ya polepole kujenga upya jukwaa hilo. Ndiyo. Sawa kabisa.

Hasa. Ndiyo. Ndiyo.

Ndiyo, nadhani hiyo ni sawa kabisa. Nazungumzia, nadhani, wakati mwingine kuhusu tarehe zinazowezekana za Kutoka. Mimi huelekea kuchukua tarehe ya mapema na ikiwa ni hivyo, basi kuzaliwa kwa Musa kungekuwa karibu sana na mwanzo wa ufalme huu mpya.

Farao ambaye hakumjua Yusufu. Na hivyo, ndiyo. Ndiyo.

Wamekuwa vizuri sana. Hawakuwa wamehisi haja yoyote ya kurudi nyumbani hadi mambo yalipoharibika na kisha hawakuweza kurudi nyumbani. Loo, mimi najisikia vizuri.

Ndiyo. Tena, nadhani dini yao ilikuwa ya kawaida sana. Nadhani kama ungewaambia mnamwabudu nani, wangesema, ee, tunamwabudu Mungu wa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo.

Huyo ni nani? Hatujui. Lakini tunamwabudu. Tena, nimekutana na baadhi ya watu hao.

Sawa, marafiki. Asante sana kwa uaminifu wako. Tutajaribu kufanya vizuri zaidi wakati ujao na kuendelea na wakati uliopo.

Asante. Asante kwa kuwa hapa. Natarajia kukuona kadri uwezavyo katika kipindi chote kilichobaki cha majira ya kuchipua.

Huyu ni Dkt. John Oswalt katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Kutoka. Hii ni kipindi cha 1, Kutoka 1-2.